ZAAWANSOWANE TECHNIKI WWW (WFAIS.IF-C112)

(zajęcia 23.10.2013)

1) Tabele w html:

Jednym z podstawowych elementów na stronach do porządkowania i przechowywania informacji sa tabele. Podstawowa deklaracja tabeli na stronie wygląda następująco:

W standardowej wersji jest tabele ma atrybut border ustawiony na 0. W celu jego zmiany należy ręczenie to zadeklarować:

Odstępy w komórkach można osiągnąć przez:

Odstępny pomiędzy komórkami:

Można również ustawić nagłówki w kolumnach przez dodanie dodatkowego wiersza na poczatku tabeli:

```
     >nagłówek kolumny 1
     >Nagłówek kolumny 2
```

3) Kaskadowe arkusze stylów - CSS:

Pozwalają na oddzielenie warstwy formatu od warstwy danych (treści). Stylizacja strony (witryny) odbywa się w osobnym pliku.

W arkuszach stylów stosujemy formułe:

Selektor - jest to nazwa identyfikująca znacznik dla którego przeglądarka ma przypisać styl.

Cecha - Włsność jaką chcemy określić dla danego selektora. Wartość - ...

- 4) Deklaracja styli CSS trzy metody:
- a) Syle wbudowane (inline-styles) w danym znaczniku:

```
color: green;
    background: yellow;">
    To jeszcze jeden nagłówek 1-go stopnia ze stylem osadzonym.
</h1>
lub <body style="background: blue;"> / kolorujemy tło sekcji body.
```

b) Style osadzone (embedded-styles) wewnątrz sekcji head:

```
<style rel="stylesheet" type="text/css">
    h1 {text-align: center;
        color: yellow;
        background: green;
        padding: 4px;}
    p.uwaga_12{font-size:16px;
        font-family:Arial;
        color:#804040;
        font-weight:bold;}
</style>
```

c) Deklaracja w pliku zewnętrznym - linked-style (najczęściej stososwana i najlepsza)

```
<head>
     link rel="stylesheet" type="text/css" href="style1.css" />
<head>
```

5) Dziedziczenie:

Najistotniejszy z punktu widzenia dziedziczenia i stosowalności danej cechy-własności jest styl zadeklarowany "inline", w drugiej kolejności "osadzony, a na końcu "dołączony".

Dodatkowo można deklarować selektory tak aby zastosowanie danej własności miało miejsce tylko wtedy kiedy znajduje się wewnątrz innego selektora:

```
div p { text-align: center;} // to dwie rożne deklaracje
div, p { text-align: center;} //
```

- 6) Klasy i identyfikatory selektorów w CSS:
- a) Klasy stosujemy aby rozróżnić / nadać / tym samym selektorom wystepującym w danym dokumencie hipertekstowym różne cechy np. w witrynie częstowo występują znaczniki <h1> ale dla zabawy chcemy aby w zależności od ważności danego paragrafu były pisane różnymi kolorami. CO WTEDY?? ----> Wtedy stosujemy klasy selektorów!! Ogólna deklaracja klasy selektora wygląda następująco:

```
selektor.klasa { cecha: wartość; } // klasy stowarzyszone z selektorem
```

aby odwołać się do konkretnej kalsy w tekście to należy wybrać klase slektora przy danym znaczniku:

```
<selektor class="klasa"> ... </selektor>
```

A więc w naszym przykładzie będzie:

```
<style type="text/css">
    h1 { font-family: Verdana; }
    h1.wazny { color: blue; } // monżna deklarować HEXem
    h1.bwazny { color: red; } // #FFFFFF - biały
    h1.bbwazny {color: green;} // #000000 - czarny
</style>

<h1> Tekst standardowy pisany Verdana </h1>
    <h1 class="wazny"> Tekst wazny </h1>
    <h1 class="bwazny"> Tekst bardzo wazny </h1>
    <h1 class="bbwazny"> Tekst bardzo bardzo wazny </h1></h1</pre>
```

W ten sposób można definiować klasy dla takich samych selektorów. Jak w tym przypadku jest z dziedziczeniem ???

Klasy nazwane nie przypisane do selektorów:

b) Identyfikatory to w zasadzie identyczne obiekty jak klasy pozwalające na określenie cech dla danego selektora. Rożnica jest taka że identyfikatory mogą być przypisane w danym dokumencie hiperteksotwym tylko raz do jednego selektora. Ogólna deklaracja to:

```
selektor#identyfikator { cecha: wartość; } // identyfikator z selektorem
```

Nadanie cech dla danego selektora nastepuje przez atrybut id="":

```
<selektor id=""> .. </selektor>
```

Przyklad tym razem z h2:

```
<style type="text/css">
    h2 { font-family: Times; }
    h2#wazny {color: #ABCDEF; }
    h2#bwazny {color: #793732; }
    h2#bbwazny {color: #91AF72; }
    </style>
    <h2> Tesk pisny h2 </h2>
    <h2 id="wazny"> Teskt wazny </h2>
```

```
<h2 id="bwazny"> Teskt b.wazny </h2> <h2 id="bbwazny"> Teskt b.b.wazny </h2>
```

7) Stylizowanie odsyłaczy w zależnosić od danego stanu odsyłacza.

Możliwe statusy hiperłącz:

link - podstawowy odsyłacz;

hover - odsyłacz, nad ktorym zatrzymano kursor myszy;

focus – odsyłacz z tzw. fokusem, czyli miejscem zaznaczonym przy poruszaniu się po dokumencie przy użyciu klawisza tabulacji. Naciśnięcie klawisza Enter – spowoduje taką samą reakcję przeglądarki, jakby dany odsyłacz zostal klikniety;

acive - aktywny odsyłacz (kliknięty);

visited – odsyłacz, który prowadzi do wcześniej już odwiedzonego dokumentu HTML, tj. takiego, który znajduje się w historii przeglądarki.

Możemy definiować style dla odsyłączy w zależności od przyjętego aktualnego stanu odsyłacza:

```
<style type="text/css">
   a:link {color: red;}
   a:visited {color: #9AB676;}
   a:active {color: green;}
   a:hover {color: yellow;}
   </style>
<a href="http://www.onet.pl">ONET.PL</a>
```

Można również stosować klasy:

```
<style type="text/css">
    a:link.uj {color: #00FF00;}
    a:visited.uj {color: #800000;}
    a:active.uj {color: #00FFFF;}
    a:hover.uj {color: #808000;}
</style>
<a class="uj" href="http://www.uj.edu.pl">UJ.EDU.PL</a>
```

8) Formatowanie tekstu:

Typy czcionek: font-family: serif, Arial, Helvetica, etc...

Rozmiary czcionek:

font-size: xx-small|x-small|small|medium|large|x-large|xx-large|larger|smaller|n_pt|n_px|n%

font-size: 50px;

Parametry formatowania tekstu i bloków dopuszczalne w arkuszach stylów		
Charakterystyka	Znacze nie	Opis i możliwe wartości
font-family	Rodzina czcione	Kroje czcionek dostępne w przeglądarkach. Jeśli dany krój nie

		Ţ
	k	występuje, używana jest czcionka domyślna.
font-size	Wielkoś ć czcionki	Dowolna wartość w punktach [pt], calach [in], centymetrach [cm] albo w pikselach [px]. Dodatkowo dopuszczalne są wartości: larger, smaller, xx-small, x-small, small, medium, large, x-large, xx-large. Dopuszczalna jest również wartość procentowa względem rozmiaru czcionki macierzystej [%].
font-weight	Grubość czcionki	Dopuszczalne wartości: normal, bold, bolder, lighter.
font-style	Styl czcionki	Dopuszczalne wartości: normal, italic (kursywa), oblique (skośna).
font-variant	Odmian a czcionki	Dopuszczalne wartości: normal, small-caps.
color	Kolor czcionki.	Jeden z predefiniowanych kolorów lub kod heksadecymalny RGB.
background-attachment	Połącze nie z tłem	Obraz przewija się razem z zawartością: scroll; obraz tła pozostaje nieruchomy: fixed.
background-color	Kolor tła	Przezroczyste tło: tranparent; jeden z predefiniowanych kolorów lub kod heksadecymalny RGB.
background-image	Obrazek tła	Żaden obrazek: none; adres URL obrazka.
background-repeat	Powtarz anie tła	Powtarzanie tła tylko w kierunku poziomym: repeat-x; powtarzanie tła tylko w kierunku pionowym: repeat-y; powtarzanie tła w obu kierunkack: repeat; nie powtarza tła: no-repeat.
border-color	Kolor krawędz i	Jeden z predefiniowanych kolorów lub kod heksadecymalny RGB.
border-style	Styl krawędz i	zadna krawędź: none; linia przerywana: dashed; linia kropkowana: dotted; linia ciągła: solid; linia podwójna: double; wyżłobione: groove; wypukłość:

		ridge; wkładka: inset; wypustka: outset.
border-bottom-width	Szeroko ść dolnej krawędz i	Cienka: thin; średnia: medium; dowolna liczba punktów [pt], cali [in], centymetrów [cm] albo pikseli [px].
border-left-width	Szeroko ść lewej krawędz i	Cienka: thin; średnia: medium; dowolna liczba punktów [pt], cali [in], centymetrów [cm] albo pikseli [px].
border-right-width	Szeroko ść prawej krawędz i	Cienka: thin; średnia: medium; dowolna liczba punktów [pt], cali [in], centymetrów [cm] albo pikseli [px].
bottom-top-width	Szeroko ść górnej krawędz i	Cienka: thin; średnia: medium; dowolna liczba punktów [pt], cali [in], centymetrów [cm] albo pikseli [px].
float	Przesun ięcie	Przesuwa ustawianą zawartość do w lewo: left, w prawo: right albo nie przesuwa: none.
padding-bottom	Odstęp od dolnej krawędz i	Dowolna liczba punktów [pt], cali [in], centymetrów [cm] albo pikseli [px]; procent szerokości elementu nadrzędnego [%].
padding-left	Odstęp od lewej krawędz i	Dowolna liczba punktów [pt], cali [in], centymetrów [cm] albo pikseli [px]; procent szerokości elementu nadrzędnego [%].
padding-right	Odstęp od prawej krawędz i	Dowolna liczba punktów [pt], cali [in], centymetrów [cm] albo pikseli [px]; procent szerokości elementu nadrzędnego [%].
padding-top	Odstęp od górnej	Dowolna liczba punktów [pt], cali [in], centymetrów [cm] albo pikseli [px]; procent szerokości elementu
	krawędz	nadrzędnego [%].

	anie tekstu	center; prawostronny: right; wyjustowany: justify.
text-decoration	Efekty dodatko we	Żadne: none; podkreślenie: underline; linia nad tekstem: overline; przekreślenie: line-through; miganie: blink.
text-indent	Wcięcie tekstu	Dowolna liczba punktów [pt], cali [in], centymetrów [cm] albo pikseli [px]; procent szerokości elementu nadrzędnego [%].
text-transform	Przeksz tałcenie tekstu	Kapitaliki: capitalize; duże litery: uppercase; małe litery: lowercase; żadne: none.
line-height	Wysoko ść wiersza	Normalna: normal; dowolna liczba punktów [pt], cali [in], centymetrów [cm] albo pikseli [px]; procent wartości rozmiarów czcionki [%].
letter-spacing	Rozsta w liter	Normalny: normal; dowolna liczba punktów [pt], cali [in], centymetrów [cm] albo pikseli [px].
word-spacing	Odstępy miedzy wyraza mi	Normalny: normal; dowolna liczba punktów [pt], cali [in], centymetrów [cm] albo pikseli [px].
margin-left	Lewy margine s	Automatyczny: auto; dowolna liczba punktów [pt], cali [in], centymetrów [cm] albo pikseli [px]; procent wartości z szerokości elementu nadrzędnego [%].
margin-right	Prawy margine s	Automatyczny: auto; dowolna liczba punktów [pt], cali [in], centymetrów [cm] albo pikseli [px]; procent wartości z szerokości elementu nadrzędnego [%].
margin-top	Górny margine s	Automatyczny: auto; dowolna liczba punktów [pt], cali [in], centymetrów [cm] albo pikseli [px]; procent wartości z wysokości elementu nadrzędnego [%].
margin-bottom	Dolny margine s	Automatyczny: auto; dowolna liczba punktów [pt], cali [in], centymetrów [cm] albo pikseli [px]; procent wartości z wysokości elementu nadrzędnego [%].

vertical-align	Wyrówn anie w pionie	Do linii bazowej: baseline; do góry: top; do góry tekstu: text-top; do środka: middle; do dołu tekstu: text-bottom; procentowa wartość bieżącej szerokości wiersza [%]; do wysokości indeksu dolnego: sub; do wysokości indeksu górnego: super.
----------------	----------------------------	---

9.) Tworzenie menu za pomocą listy uporządkowanej.

Aby stworzyć menu moża do tego celu wykorzystać liste uporządkowaną wraz z zastosowaniem odnośników - hiperłączy <a>. Najprostsza konstrukcja:

```
  <a href="http://www.onet.pl"> Hiperłącze do Onet.pl </a>
  <a href="http://www.wp.pl"> Hiperłącze do Wp.pl </a>
  <a href="http://www.gazeta.pl"> Hiperłącze do Gazeta.pl </a>
```

W ten prosty sposób powstaje najprostsze menu z odnośnikami do innych stron. Aby lepiej wyglądało można go ostylizować za pomocą CSS. (cały kod w załączeniu oraz koza/~marcin/TWWW/index1.html Aby ostylizować musimy ostylizować element , oraz <a> które składają się na najprostsze menu.

Tu o marginesach na stronie - model pudełkowy:

- margines zewnętrzny: margin u b l r;

margin-left: 10px;

- obramowanie: ramka: border: width style color;

border-style: solid; border-color: #XXXXXX; border-width: 10px; border-top-style: dashed;

border-bottom-color: #XXXXXX;

border-left-width: 2px;

- margines wewnętrzny: padding: u b l r;

padding-right: 2px;

Ważniejsze cechy:

list-style: none; -> zmana puntorów na liście

display: block; -> jak przeglądarka ma wyświetlac elementu: blok teksu, linia tekstu, element listy. Możliwe wartości: block, inline, none (w tym kontekście visibility:hidden;). text-decoration: none; - brak podkreślenia odnośnika.

Podobnie tworzymy menu poziome: z tą różnicą że elementom li> musimy nadać własność float:left; (right, none).

To powoduje że elementy z tą cechą będą dryfować w zdefiniowaną stronę.

3) Model pudełkowy / przyklad strony z nagłówkiem, sidebarem i stopką.

Mamy już menu teraz można zrobic szkielet strony w oparciu o <div>. Różnica pomiędzy <div> a <span> ??

Zwykle do budowy stron używamy elementów blokowych <div>.

```
<div style="clear:both;"></div>
```

Aby uniknąć tego efektu pływania z opcji float należy jakiemuś elementowi **za** elementem z **float** nadać właściwość clear — powoduje ona ponowne "złączenie"**float** z biegiem dokumentu.

left

dany element będzie zsunięty poniżej wszystkich z float:left, ale pozwoli na opływanie go z prawej.

right

element będzie zsunięty poniżej wszystkich z float:right, ale pozwoli na opływanie go z lewej.

both

element będzie zsunięty poniżej wszystkich poprzedzających go floatów

none

Domyślna wartość oznaczająca brak wpływu na floaty (wyłącza działanie clear).

- 10) Jeszcze na temat selektorów i reguł w CSS:
- a) selektr uniwersalny: * {cecha: wartość;}

```
* {
    color:red;
}
```

Stosuje się często do zerowania np paddingów i marginesów na początku dokumentu:

```
* { margin:0;
   padding: 0;
}
```

b) selektor potomka: zadziała tylko jeśli <span> jest potomkiem <div>. Potomek znaczy znajduje się w tym selektorze na dowolnym poziomie zagnieżdzenia (potomek w dowolnym pokolenu).

c) selektor dziecka: zadziałą tylko dla pierwszego zagnuieżdzania:

Może być zbudowany z wiekszej ilości selektorów: div > p > span {}

d) Selektor brata: obejmuje swoim działaniem jeden selektor znajdujący się bezpośrednio za danym selektorem:

```
div + span { color: blue; }
<div> </div> <span> tekst </span>
```

Można również składać selektroy braci:

```
div + p + span { color: red;}
<div> </div>   <span> xxxx </span>
```

e) selektor braci: zadziała dla wszytkich elementów danego typu za danym selektorem:

```
div ~ span { color: red;}

<div> </div>
<span> czerwony </span>
<span> czerwony</span>
<span>czerwony</span>
<div> <span> czerwony </span>
</div>
<div> <span> czerwony </span></div>
<hr/>
<span> czerwony </span>
<div>  <span> czerwony </span>
</div>
```

Selektory atrybutów:

a) selektor atrybutu:

lub

```
[atrybut] {cecha: wartosc;}
```

```
[title] {color:red;}

<div title="www"> czerwony </div>
<hr/>
 czerwony
```

b) selektor atrybutu z wartością:

```
selektor[atrybut="wartość"] {cecha: wartosc;}
    [atrybut="wartość"] {cecha: wartosc;}
    [title="www"] { color: red;
        }
        <div title="www"> ttttt </div>
        <hr/>
         kkk
```

c) selektor dla atrybutu zawierającego dany wyraz:

d) selektor atrybutu z wyrazem z myslnikiem (łącznikiem):

e) selektor atrybutu zawierający dany ciąg znaków:

```
<div title="ww-kkkkkkk"> tttttt </div>
<hr/>
 kkk 
<hr/>
 kkk
```

f) selektor atrybutu którego wartośc zaczyna się od konretnego ciągu znaków:

```
selektor[atrybut^="wartość"] {cecha: wartosc;}
             [atrybut^="wartość"] {cecha: wartosc;}
 [title^="www"] { color: red;
<div title="www-kkkkkk"> tttttt </div>
 kkk 
<hr/>
 kkk
```

g) selektor atrybutu którego wartość kończy się na dany ciąg znaków:

```
selektor[atrybut$="wartość"] {cecha: wartosc;}
                [atrybut$="wartość"] {cecha: wartosc;}
[title$="www"] { color: red;
<div title="www-kkkkkkwww"> tttttt </div>
   kkk 
  <hr/>
   kkk
```

i) łączenie ze sobą warunków na kilka atrybutów dla bardziej pracyzyjnego wyboru treści której chcemy nadać odpowiednie wartości:

```
selektor[atrybut] [atrybut] {cecha: wartość;}
          [atrybut] [atrybut] {cecha: wartość;}
[title$="www"][lang="pl"] { color: red;
  <div title="www-kkkkkkwww" lang="pl"> tttttt </div>
   <div title="www-kkkkkkwww" lang="en"> tttttt </div>
   <hr/>
    kkk
```

Selektory pseudo-elementów:

Czasem zachodzi potrzeba dostępu do określonych elementów na każdej stronie ale do których nie da się bezpośrednio odnieść: np. pierwsza litera, pierwsza linijka etc. Możaby by za kazdym razem kiedy chcemy ostylizowac pierwsza linijke np obejmować ją

elementem span i stylizowac ten element ale jest to czasochłonne. Można je również wykorzystać do dodawania konkretnej treści. Ale aby rozwiązać ten problem można użyć tzw. pseudo-elementów:

a) zacznijmy od pierwszej lini: first-line

```
selektor:first-line { color: red;
}
:first-line { color: red;
}
```

Można z jednym dwukropkiem też zadziałą ale dla odróżnienie od pseudo-klas lepiej pisać z dwoma dwukropkami.

b) podobnie można zastosować: first-letter

```
selektor:first-letter{ color: red;
}
:first-letter { color: red;
}
```

c) pseudo element: before - dodaje tekst do każdego elementu określonym slektorem:

d) podobny efekt możemy osiągnąć za pomocą: after

e) zaznaczenie (nie działa we wszystkich przeglądarkach np. dopiero w IE9):

```
div::selection {
    color:red;
}
```

wtedy zaznaczające tekst myszką powinien być on podświetlony na czerwono.

11) HTML 5

```
<!DOCTYPE html>
<html lang="pl">
<head>
<title>Witamy w HTML 5</title>
<meta charset="utf-8" />
<script src="js_file.js"></script>
<link rel="stylesheet" href="css_file.css" />
</head>
<body>
<!-- Tutaj będa m.in. nowe elementy HTML 5 -->
<h1>Witamy w HTML 5</h1>
```

```
</body>
</html>
Podstawowe nowe znaczniku ułatwiajace tworzenie struktury / konspektu strony:
<header> - do wyodrębnienia nagłowka strony

    do wyodrębnienia nawigacji strony

<article> - do wyodrębnienia części strony - np post na blogu
<section>, - też do grupowania treści
<footer>, - do tworzenia stopki
<aside> - do tworzenia treści dodatkowej (np na prawo storeny )
<!DOCTYPE html>
<html lang="pl">
<head>
<title>Witamy w HTML 5</title>
<meta charset="utf-8" />
<style rel="stylesheet">
article, aside, nav {display: block;}
article, aside {float: left;}
article {width: 500px;}
nav {width: 200px;}
</style>
</head>
<body>
<!-- Tutaj będą m.in. nowe elementy HTML 5 -->
<article>
<header>
  <img alt="HTML 5" src="logo-small.gif" width="200" height="40" />
  <h1>Witamy w HTML 5</h1>
</header>
<span class="html">HTML 5</span> oferuje wiele nowych możliwości. Jednak
troche czasu, zanim możliwości te będą w pełni dostępne.
<footer>
<small>&copy; Projekt HTML 5</small>
</footer>
</article>
<aside>
  <h2>Polecane linki</h2>
  <nav>
   <l
       <a href="#">Strona qłówna</a>
       <a href="#">O witrynie</a>
       <a href="#">Projekt</a>
       <a href="#">Wiadomości</a>
       <a href="#">Kontakt</a>
     </nav>
```

</aside>

